

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Bellator strenuus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

suevimus, sed ea etiam de causa, quod ab uno tantum genus agnoscat: imo quod solus ipse sibimet feminium fuerit: singuli enim ex pilulis singulis procreati, nequaquam habent ad quod genus referant suum, sed absque ulla propagine, nulla maris genitura, nullo feminae conceptu, vermium sponte nascentium Instar, in eam speciem prodierunt.

DEUS IN HUMANO CORPORE CAP. XVIII.

EXigere videtur locus is, ut quo æquiores Ægyptiis simus, Deum optimum maximum humano corpore assumpto, Scarabei similitudinem subisse, Theologorum dictis odendamus: neque vero quisquam indignum facinus clamitet, Deum ipsum, omni admiratione maiorem, in insecto omnium vilissimo, teterrimo, putidissimoque; assimilari, qui legerit apud D. Augustinum Soliloquiis, de admiranda Christi humanitate dictum: *Bonus ille Scarabeus meus, non ea tantum de causa, quod Unigenitus, quod ipsemet sui auctor, mortalium speciem induerit: sed quod in hac face nostris sese volutarit, & ex ipsa nasci homo voluerit.* Neque veritus est probus ille Theologus, pietatis & integritatis columnæ, dum in nitidissimo Dei fulgore contemplando, hominisque; ex opposita parte cloacalem quandam putorem expendendo, subturpiculam locutionis quodammodo stomachosæ nauseam, delicatiori cuiuspiam habitam derisui, qui satis exploratum haberet, Deum se Vermem etiam per Prophetam appellasse, proindeque eos qui tanti mysterii cognitionem assequerentur, ac perinde stercoreariam Scarabei procreationem ex historia callerent, dictum utroque pollice probaturos. Quod vero ad Psalmographi dictum pertinet, *Ego sum Vermis, & non homo*, fuisse nonnulli, qui pro *sum Vermis, sum Scarabeus*, traduxere, quasi diceret, *Contemptissima res ego sum.* Euthymius ita ex Christi persona humiliare sese Davidem ait, qui alioqui & Propheta erat & Rex, alibi; se *Canem mortuum* appellare, ut libro Regum legitur. Qui vero putant dictum hoc propter humanam Christi generationem, quæ absque ulla viri conjunctione fuit, id nobis indicare videntur, quod quemadmodum Vermis è pluvia nascitur desuper in terram veniente, ita & Christus superno sancti Spiritus in Virginem adventu generatus est: quam ob causam Christus Vermis dicitur. Reliqua videris apud Adamantium concione in Lucam quartadecima, quam de Domini circuncisione conscripsit. Porro Augustini dictum eo quoque deduci potest, quod a sermone noster ait: *Ego sum Vermis, & non homo*; quia scilicet ex mare & femina homo nasci solet, ego vero non ex masculo & femina secundum ritum humanum, atque naturam, sed in exemplum Vermis natus sum, cujus non ex aliunde semen, sed in ipsis in quibus coalescit corporibus, est origo. Clementis Recognitionum opus circumfertur quaecumque, non vocabulis tantum vitiatum, verum sententiis etiam depravatum: in quo quidem multa à malignis ingeniis inimitationis nostræ ludibrium inculcata sunt. Sed hæc corrigere alterius fuerit censura, illud hoc loco tantum attingam, quod circa 6. lib. finem scriptum est: *Nos ut Canthari libenter volueremur in stercore*, ubi is qui glossemata quædam adscripsit, non *Canthari*, sed *ut Cantherii* legendum putat, ratus mirum Campanum proverbium ad hoc facere, *Cantherius in fossa*. In epistolis vero bonus ille vir quisquis censor fuerit, sed non satis eruditus, audacter *Cantherii* fecit, cum *Canthari* dubio procul sit legitima lectio, ex hac ipsa quam retulimus historia naturali desumpta. Sed ne quid quod ad Vermem facere succurrat, prætereamus, is præterquam nonnunquam cogitationis inquietudinem hieroglyphice significat, quod Eucherius ad Esaïam dictum trahit, *Vermis eorum non morietur.*

VIR PATERVE. CAP. XIX.

Cum vero ita nascatur Scarabeus, ut nullo feminae beneficio progignatur, solaque patris cura, labore & diligentia vitam auspicietur (non enim femineum est inter eos genus) hinc fit, ut Ægyptii sacerdotes *ΠΑΤΡΕΜ* significaturi, Scarabei prætulerint imaginem: & ubicunque maris officium, masculamque vim exprimi voluerint, non alio magis uterentur hieroglyphico: nam veluti pro maris & femineæ sexus symbolo Vulturem pingebant, quod illa absque patris ope procrearetur, uti commentario suo disputatum est, ita virum ob similem, quam attulimus, causam, per insectum huiusmodi intelligi voluerunt.

STRENUUS BELLATOR. CAP. XX.

*Virgil. lib. 1.
Æneid.
l. ad. lib. 71.*

ET quoniam bellatorum animi ea maxime ratione commendatur, si viriles fuerint, virorumque sit bella gerere, Maronis Homeri; præcipue autoritate, illi ipsi sacerdotes masculam virtutem atque

A atque ferociam per Scarabeum expressere : cujus imaginem annulis insculptam milites gestasse, tradit Alianus, de quo plura apud Plutarchum libro de Iside & Osiride. Erat & signum Romanorum militum, Scarabeus, quo virilem animum præstare se debere admonerentur, neq; muliebriter quicquam meditari facereve, eaque de causa dictum ab Horatio :

De Arte Poetica. Æn. lib. 11.

Tyræusq; mares animos in Martia bella Veribus exacuit.

CONTRA vero & Phrygas & ἀχαιδᾶς, in effeminationis opprobrium Virgilius & Homerus, uterque suos appellavit : quod nihil saperent masculum, sed muliebri torpore ignaviaque essarent.

SOL. CAP. XXI.

Cum vero plures sint Sarabeorum species, trium Ægyptii meminere, quarum unam αἰλεθῆμος appellatur : quæ sc. Felis faciem mira refert similitudine, estque radiis quibusdam insignita, eaq; de causa Solis hieroglyphicum formam hanc esse voluerunt. Ajunt vero αἰλεθῆρον, qui apud Latinos nunc Cati, nunc Felis nomine receptus est, oculorum pupillarumque usum cum Solis cursu, αἰλεπαθεία quadam commutare : quippe quæ & noctu & ingrue matutino tempore vegetiores sunt, & acutius cernunt, ad ortum usque jubaris, inde sensim incipiunt hebetari meridiem versus : atque ita quo magis ad occasum declinat Sol, eo minus obscuriores fieri. Adhæc Scarabeo digituli sunt univique triginta, totidemq; sunt mensis dies, quibus Sol ortu continuo gradatim per singula signa cursum peragit solum.

Plin. lib. 20. cap. 11.

LUNA. CAP. XXII.

Altera species bicornis est, ideoq; ταυροειδῆς appellata, Tauri quippe insignis facie. Hæc Luna subijcitur : propterea quod cælestem Taurum Ægyptii Lunæ exaltationem commentati sunt. Gigni hos ex Vermibus, Aristoteles, qui lignis aridis innascuntur, asserit. Primum enim Vermes ipsi immobiles fiunt, mox disfructo putamine in Scarabeorum genus exit. Caterum Plinius genus hoc cui Tauri cognomen cornicula dedere, terrestre putat, eos idcirco alii terræ Pediculos vocant. Lucanos appellat Nigidius, quibus cornua prælonga, bifulcis dentata forcipibus, in cacumine cum libuit ad morsum coeuntibus, quales infantium remediis ex cervice suspenduntur, eos in Veneta regione Gramphos, quasi Ceramphos, hoc est, bicornes appellamus. Cornicula ea non tantum collo suspensa ad quartanas, quibus id remdii applicat Plinius, verum etiam in frigidiuscula lavatione u-

Plin. ibid. Gallice, la grampe.

Crinatoribus ad nervorum stuporem, qui plerumque fit in aquis, amuletum creditur : nam & id incommodi vulgo Gramphum vocitamus.

MERCURIUS. CAP. XXIII.

Erat & sua hieroglyphico Mercurii species dedicata ; quippe unicornis, & ab reliquis forma admodum dissimilis. Neque sum nescius, quendam etiam esse parvum admodum Scarabeum frumenta erodentem, qui Cantharis appellatur, oritur is ex erucis fici, piri, & pini : fiunt enim ex his omnibus Vermes : caterum hi postmodum more Muscarum coeunt. Ridelam Metrodorus Sceptius observationem ponit, nostro etiam tempore haudquaquam abolitam in frumentis oleribusque ab earum injuria sospitandis, quod in Cappadocia inventum prodit, ob multitudinem Cantharidum, menstruas quippe mulieres ire per media arva, hortosve, retectis (sit verbo venia) supra clunes, vestibus, erucasque ita, ac Vermiculos, Scarabeosque, ac noxia alia decidere. Alibi servatur ut nudis pedibus eant, capillo cinctoque dissoluto, versu eo pronunciat, Φύλαξτε καθαρόδες, λύκε ὕμᾶς διώκε, Facite Cantharides, Lupus agrestis vos insequitur. Cavendum vero ne id oriente Sole faciant, fementem enim tunc arefcere proditum est.

Metrodori Scepti ridicula observatio.

LETHALIS A SOLE FEBRIS. CAP. XXIV.

Adhæc Ægyptii hominem lethali febre extinctum, quam sub dio solares radios, perpetiundo contraxerit, significare si vellent, Scarabeum cæcum effingebant : oculos quippe vel acu, vel alia levi cuspidate transfossam, ita, ut exoculatus omnino videretur. Ajunt enim solares radios Scarabeo inimicos esse, quibus si vehementius impetatur, accidere, ut statim obcoæctur : simulac vero cæcuse effectus fuerit, brevi etiam commori.

VIRTUS ENERVATA DELICIIIS. CAP. XXV.

Atque hic tam egregius bellatorum ductor, tam alienus à mollitie est, ut cum primum venereas rosas olfecerit, emoriatur, quasi virtutem quantumvis masculam illecebris enervari documen-